

RAPORT MERYTORYCZNY I FINANSOWY
FUNDACJI „POGRANICZE”
ZA ROK 2022

Siedziba Fundacji

16-500 Sejny, ul. Piłsudskiego 37

Biuro Fundacji

16-500 Sejny, Krasnogruda 14

tel. 87 5650369

e-mail: fundacja@pogranicze.sejny.pl

www.pogranicze.sejny.pl

Bank i numer konta Fundacji

PKO SA II O/Suwałki

16-400 Suwałki, Kościuszki 72

nr konta: 95 1240 3363 1111 0000 2800 3579

Data rejestracji

5 czerwca 1990 r.

numer KRS

0000178248

numer identyfikacyjny w systemie REGON

P-005411430-95000000

59-2-834-79249

Zarząd Fundacji

Krzysztof Czyżewski – Prezes

Bożena Szroeder – Członek Zarządu

Wojciech Szroeder – Członek Zarządu

Małgorzata Sporek-Czyżewska – Członek Zarządu

Większość programów realizowanych w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie prowadzona jest w partnerstwie z Ośrodkiem „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach.

Spis treści

POGRANICZE / UKRAINA – PROGRAM REZYDENCYJNY / POMOCOWY	5
W obliczu wojny. Biblioteka poezji ukraińskiej	6
Zustricz	6
POGRANICZE / BIAŁORUŚ. PROGRAM STYPENDIALNY DLA TWÓRCÓW KULTURY Z BIAŁORUSI	9
WSPÓŁPRACA Z UNIWERSYTETAMI I MIĘDZYNARODOWE PROGRAMY EDUKACYJNE	12
DisTerrMem (Disputed Territories and Memory)	12
Wizyta studyjna College of Europe	13
PRACOWNIE KRASNOGRUDZKIE – PROJEKT MCD W KRASNOGRUDZIE (REALIZOWANY Z OŚRODKIEM „POGRANICZE – SZTUK, KULTUR, NARODÓW” W SEJNACH)	14
Pracownia Gucia Zaczarowanego – zajęcia edukacyjno-artystyczne dla najmłodszych	14
Pracownia robotyki dziecięcej	15
Baśń o umierającym jesienią	15
Artystyczna Ścieżka Przyrodnicza w Parku Krasnogrudzkim	16
TRATWA MUZYKANTÓW POMIĘDZY NOWYM JORKIEM A SEJNAMI	17
TAŃCE SEJNEŃSKIE	18
SEJMIK LITERACKI	19
LEKTORIUM SEJNEŃSKIE	20
ŚWIĘTO MOSTU	21
PROGRAM MIŁOSZ	23
Czerwcowy Miłosz	23
Pamiętanie Miłosza	24
KAWIARNIA LITERACKA „PIOSENKA O PORCELANIE”	25

PROGRAM WYDAWNICZY	27
Birute Jonuskaite „Maestro”	27
Joanna Ugniewska „Zamieszkiwanie pamięci”	27
Jurga Vile, Lina Itagaki, „Syberyjskie haiku”	28
Krzysztof Czyżewski, „Łza klauna”	29
Maryja Martysiewicz „Sarmatyja”	30
„W obliczu wojny. Biblioteka Poezji Ukrainy”	30
Katalog do wystawy Wołodymyra Łobody pt. „Niepokój”	30
RAPORT FINANSOWY	
Wprowadzenie do sprawozdania finansowego	31
BILANS sporządzony na dzień 31.12.2022 r. na podstawie załącznika 6 – ustawy o rachunkowości	33
Rachunek zysków i strat sporządzony na dzień 31.12.2022 r. zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości	34
Dodatkowe informacje i objaśnienia zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości	35

POGRANICZE / UKRAINA – PROGRAM REZYDENCYJNY / POMOCOWY

Fundacja Pogranicze od wielu lat angażuje się w programy wprowadzające Ukraińców i kulturę ukraińską w szerszy, światowy dyskurs. Odbywa się to poprzez stypendia, warsztaty, szkoły letnie, działania artystyczne i edukacyjne. W momencie wybuchu wojny rozszerzyliśmy nasze działania, zapraszając i goszcząc rezydentki i rezydentów z Ukrainy nie tylko w Krasnogrudzie, ale przy pomocy partnerów, także w innych miejscach w naszym regionie.

Program rezydencyjny dla gości/uchodźców z Ukrainy skierowany jest obecnie przede wszystkim do ludzi kultury i nauki, dziennikarzy, pedagogów i aktywistów społecznych; otrzymują oni dach nad głową dla siebie i swoich rodzin (w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie, ale także w sieci partnerskich ośrodków w Polsce) oraz stypendium twórcze. W ramach tego programu realizowane są również działania merytoryczne z udziałem i zaangażowaniem rezydentów: program wydawniczy, w ramach którego została wydana seria Biblioteka Poezji Ukrainy w obliczu wojny; wystawy prac plastycznych artystek-rezydentek oraz program warsztatów edukacyjno-artystycznych adresowanych zarówno do społeczności uchodźców jak i lokalnej społeczności w Polsce.

W ostatnim roku, od wybuchu wojny w Ukrainie, zapewniliśmy zakwaterowanie, przestrzeń do pracy oraz stypendium w wysokości 1000 euro 53 pisarzom, artystom i ich rodzinom w ramach programu rezydencyjnego. Dodatkowo, w ramach naszego programu wsparcia, zapewniliśmy zakwaterowanie i pomoc innym uchodźcom.

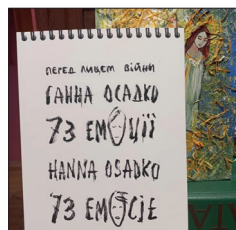

W OBLICZU WOJNY. BIBLIOTEKA POEZJI UKRAIŃSKIEJ.

W ramach naszego programu rezydencyjnego odbyły się cztery wystawy prac artystycznych. Zainicjowaliśmy również program wydawniczy o nazwie „W obliczu wojny. Biblioteka poezji ukraińskiej”. Jest to inicjatywa współorganizowana przez Wydawnictwo Dżezwa z Lwowa i Fundację Pogranicza. Dochód z sprzedaży książek wspiera twórców ukraińskich. Każda książka jest tłumaczona przez polskiego poetę. Do tej pory opublikowaliśmy dwie serie dziesięciu tomików. Tomiki poezji, które tworzą serie, powstały w dialogu między poetami a tłumaczami: Wołodimir Bynio / Janusz Radwański, Oleksandr Irwaneć / Jerzy Czech, Halyna Kruk / Aneta Kamińska, Kateryna Michalicyna / Jakub Pszoniak, Iryna Mularczuk / Katarzyna Szweda, Julia Musakowska / Aneta Kamińska, Walerij Puzik / Leszek Szaruga, Ostap Slywynsky / Bohdan Zadura, Julia Szeket / Bohdan Zadura, Natalia Trochym / Krzysztof Czyżewski.

W drugiej serii znajdują się: Olga Bragina / Julia Fiedorczyk, Ala Gulijewa / Joanna Lewandowska, Kateryna Kałytko / Aneta Kamińska, Ija Kiwa / Alicja Rosé, Wasyl Machno / Bohdan Zadura, Anna Maligon / Jakub Kornhauser, Hanna Osadko / Agnieszka Wolny-Hamkało, Daria Suzdalowa / Krzysztof Czyżewski, Iryna Szuwałowa / Aneta Kamińska, Serhij Żadan / Aleksandra Zińczuk

ZUSTRICZ

Jedną z inicjatyw Pogranicza poświęconych Ukrainie jest Zustricz – miejsce spotkań i klub w Sejnach, znajdujący się w budynku dawnej jesiwi, który jest przestrzenią dedykowaną przebywającym u nas ukraińskim gościom i angażuje ich w warsztaty artystyczne i wspólne działania z lokalną społecznością. Program Zustricz jest skierowany zarówno do dzieci, jak i dorosłych. Dzięki pracy zespołu wolontariuszy z USA, którzy skontaktowali się z Pograniczem w lecie 2022 roku, w Zustricz odbywały się regularne lekcje języka angielskiego.

Kalendarium

- 8 kwietnia – otwarcie Świątlicy – Zustricz.
- 9 kwietnia – wieczór literacki upamiętniający drugą rocznicę śmierci i 95 rocznicę urodzin prof. Andrzeja Strumiły. W spotkaniu brały udział poetki i pisarki z Ukrainy i Polski. m.in. Julia Szeket (Tyshko), Natalia Trochym, Olga Bragina i Daria Suzdalowa. Wieczór poprowadzili Anna Strumiła i Krzysztof Czyżewski. Galeria Andrzeja Strumiły w Maćkowej Rudzie.
- 10 kwietnia – Warsztaty papierowej wycinanki artystycznej. Dorośli i dzieci, mieszkańcy wiosek sąsiadujących z Krasnogrudą uczestniczyli w tworzeniu własnoręcznie wykonanych ozdób i kartek pocztowych z papieru. Powstały

wycinanki z motywami nadchodzących świąt Wielkiej Nocy. Spotkanie prowadziły instruktorki z centrum kulturalno-artystycznego „Artek” w Ukrainie, Daria Konyakhina, Kateryna Kniaz i Ivanna Hrytsiuk.

- 22 kwietnia – otwarcie wystawy ukraińskich artystek „POGRANICZA”, Biała Synagoga w Sejnach. Uczestniczkami rezydencji i autorkami dzieł na wystawie były: Olga Tkachova „VONA”, Halyna Dudar, Khrystyna Melenchuk, Olena Sarzhenko, Solomiya Loboda, Ksenia Logvinenko, Maryana Sovin, Maryna Levchenko. Kuratorka i menadżerka wystawy Mariia Vasylets, a jej projektantką Olga Tkachova „VONA”.

- 24 maja – Wernisaż wystawy „Resuscytacja” Leonida Szmatko (malarza, dyrektora Artystycznej Szkoły w Sewierodoniecku w Ukrainie) współtworzonej przez Pogranicze w partnerstwie z Galerią im. Tamary Sołonieicz w Narewce, ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dialogu TROPINKA i Dworkiem Rousseau w Świnorojach.
- 10 czerwca – Tvoja Yulich. Eksperymenty z niewymówionym. Pokaz działań twórczych Julii Omelchenko (pseudonim Tvoja Yulich) reżyserki i autorki projektu „Jesteś w swoim kraju”, Świetlica – Zustricz w Sejnach.
- 18 czerwca – GŁOSY / ГОЛОСИ – otwarcie wystawa ukraińskich artystów z udziałem: Olja Kukuła-Novak, Oksana Krzyżaniwska, Halyna Matwieje-wa, Krystyna Melenchuk, Olena Sarzhenko, Leonid Szmatko, Marianna Tarish, Świetlica – Zustricz w Sejnach.
- 1 czerwca – 9 lipca – rezydencja Oksany Zabużko, jednej z czołowych ukraińskich pisarek, autorki ponad dwudziestu książek (poezja, proza, eseistyka, filozofia), laureatki wielu nagród krajowych i zagranicznych. Podczas rezydencji programu Pogranicze / Ukraina w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogradzie Oksana Zabużko pisała książkę “My longest Book Tour”.
- Od 15 do 26 lipca – warsztaty językowe w Świetlicy Zustricz w Sejnach. Nieodpłatną naukę języka angielskiego dla gości/uchodźców z Ukrainy prowadzili studenci ze Stanów Zjednoczonych, którzy przyjechali do Polski aby jako wolontariusze, włączyć się w pomoc uchodźcom z Ukrainy.
- 2 sierpnia – „Niepokój / Передчуття” wernisaż wystawy grafik Wołodymyra Łobody z Ukrainy z udziałem córki artysty malarki Solomiji Łobody. Biała Synagoga.
- 14 sierpnia – otwarcie w Krasnogradzie rzeźby upamiętniającej obecność Czesław Miłosza w rodzinnym domu jego matki Weroniki Miłosz z domu Kunat. Autorem koncepcji i wykonawcą betonowego pomnika wysokości 2,5 metra

jest Mikołaja Kryżaniwskij ukraiński pisarz, rzeźbiarz, zasłużony pedagog Ukrainy uczestnik rezydencji twórczej (1–15 sierpnia) w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogradzie. Powstała rzeźba, prawie 2,5 metra wysoka, została wykonana z betonu.

- 17 września – Wieczór poetycki w Muzeum im. Z. i W. Nałkowskich w Wołominie z udziałem poetek rezydentki Pogranicza Iryny Mularczuk i jej tłumaczki Katarzyny Szwedy. Spotkanie prowadziła Małgorzata Sporek-Czyżewska. Wydarzenie odbywało się w ramach Festiwalu Literackiego Znaczenia. Tomik poetycki Iryny Mularczuk "W domu" w tłumaczeniu Katarzyny Szwedy ukazał się w Wydawnictwie Pogranicza w serii „Biblioteka Poezji Ukrainy. W obliczu wojny”.
- 17 grudnia – wieczór autorski poetek z Ukrainy i Polski w hali „Czasoprzestrzeń” we Wrocławiu. W ramach wydarzenia "I am in Ukraine" Iryna Mularczuk, Hanna Osadko i Agnieszka Wolny-Hamkało prezentowały wiersze związane z serią tomików „Biblioteka Poezji Ukrainy. W obliczu wojny”.

Dodatkowo podczas pobytów rezydencyjnych Pogranicza organizowało z udziałem gości z Ukrainy:

- spotkanie rezydentów z mieszkańcami Sejneńszczyzny, władzami miasta i powiatu oraz przedstawicielami najważniejszych instytucji w mieście;
- naukę języka polskiego w wersji stacjonarnej i on-line;
- zajęcia o charakterze terapeutycznym (plastyczne, taneczne) dla przebywających w naszym regionie uchodźców z Ukrainy. Adresowane były do dzieci i dorosłych (szczególnie kobiet).

POGRANICZE / BIAŁORUŚ. PROGRAM STYPENDIALNY DLA TWÓRCÓW KULTURY Z BIAŁORUSI

„Wolność, bezpieczeństwo i życie ludzi pióra w Białorusi są zagrożone. Tyle mamy wolności, ile serca dla solidarności. Dzisiaj wolność daje nam Białoruś” – pisaliśmy w zaproszeniu na rezydencję do Krasnogrudy do twórców z Białorusi jesienią 2022 roku.

Wspólnie z pisarką Ullą Lachauer Pogranicze zainicjowało w roku 2020 program rezydencyjny skierowany do pisarzy białoruskich, których wolność i bezpieczeństwo są zagrożone przez obecną sytuację polityczną w Białorusi. Dzięki donacji Ulli Lachauer pierwsze rezydencje otwarte zostały już 30 października 2020 roku.

W kolejnych latach program ten kontynuowany jest również w ramach projektu „W rozmowie z białoruskimi pisarzami – polsko-niemiecko-białoruski program rezydencyjny”, który realizujemy wspólnie z Fundacją Genshagen i białoruskim PEN Clubem. Jest on współfinansowany przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Każdego roku dwóch białoruskich autorów zostaje zaproszonych najpierw na rezydencję pisarską w Fundacji Genshagen, a zaraz potem na rezydencję w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie. Zwieńczeniem rezydencji jest spotkanie z rezydentami w MCD w Krasnogrudzie, którego filmowy zapis udostępniony jest online z niemieckimi napisami. W ramach rezydencji pisarze uczestniczą w programie „Rezydencja Tandemowa” w Genshagen dla pisarzy i tłumaczy z Niemiec, Polski i Francji oraz wydarzeniach „Pamiętanie Miłosza” i „Niewidzialny Most” w Krasnogrudzie.

Program ten stanowi ważną platformę dla wymiany myśli i doświadczeń, źródło informacji na temat współczesnej sytuacji w Białorusi oraz szansę na nawiązanie dialogu i długofalowej współpracy trójstronnej. Przyczynia się również do uwrażliwiania opinii publicznej w Niemczech i w Polsce na sytuację w Białorusi, a zwłaszcza na sytuację pisarzy. Pobyt w Genshagen i w Dworze Miłosza

daje uczestnikom szansę zregenerowania sił, twórczej pracy, spotkań z innymi pisarzami, a dodatkowo przyznane stypendium (w wysokości 1000 euro) zapewnia finansowe wsparcie po powrocie.

UCZESTNICY REZYDENCJI 2022

Olga Archipova

Urodziła się 21 lipca 1974 w Postawach na Białorusi. Studiowała na Białoruskim Państwowym Uniwersytecie Kultury na kierunku „Kulturologia” (1993–1998).

Od 1998 do 2022 pracowała w Narodowym Muzeum Sztuki Republiki Białorusi jako pracownik naukowy białoruskiego działu sztuki XX-XXI wieku.

W 2020 roku była członkiem grupy inicjatywnej w siedzibie kampanii Wiktora Babaryki.

Główne tematy naukowe: stowarzyszenia artystyczne Białorusi; awangarda białoruska lat 80. i 90. (autor portalu belawangard.by w latach 2012–2015, przygotowanie materiałów do portalu kalektar.org); abstrakcjonizm białoruski; projekt „Wszechświat Józefa Drozdowicza”, studiowała biografie artystów XX wieku i ich prace, była kuratorem ponad 50 wystaw w Narodowym Muzeum Sztuki Republiki Białorusi.

Podczas rezydencji miały miejsce wydarzenia publiczne:

- 11 maja, godz. 17.00, Sejneńska Spółdzielnia Jazzowa, „Sztuka białoruska XX wieku” wykład wraz z prezentacją. Wykład tłumaczy Mikołaj Wawrzyniuk,
- 28 kwietnia, godz. 18.00, Galeria Arsenał w Białymstoku, Wykład Olgi Archipovej „JAZEP DRAZDOVIČ – ARTYSTA TRANSGRESYWNY”.

Polina Stepanenko (Kaczatkowa)

Urodzona 26 lutego 1968 r. w Orszy w obwodzie Witebskim, jest powieściopisarką, badaczką twórczości znanego poety białoruskiego Maksyma Bagdanowicza. W 1990 roku ukończyła filologię białoruską na Białoruskim Uniwersytecie Państwowym. W latach 1990–1998 pracowała w Muzeum Literackim Maksyma Bagdanowicza w Mińsku. W sierpniu 1998 roku zrezygnowała z pracy w muzeum i rozpoczęła pracę w centrum praw człowieka „Wiasna”. Współautorka książek non-fiction „Tragedia na Niemidze” (2000) i „Kara śmierci na Białorusi” (2015).

Autorka książki biograficznej „Michaś Kukabaka” (2016). Jej utwory były drukowane w zbiorach prozy „Przed moimi oczami” (1990), „Kobiety wymykają się spod kontroli” (2007) i „Kochaj mnie proszę” (2009). Autorka książek „Poeta. Historia Maksyma Bagdanowicza”, „Motyle” (2012), „Gniazdo-2” (2016). Książka „Motyle” znalazła się na długiej liście Nagrody im. Jerzego Giedroycia za rok 2012, książka „Gniazdo-2” – w roku 2016.

Członek białoruskiego PEN Clubu i Związku Pisarzy Białoruskich.

Andrej Januszkiewicz

Urodził się w 1976 roku na pograniczu polsko-białoruskim w Wialikaja Bierastawica, w obwodzie Grodzieńskim.

Absolwent Wydziału Historycznego Grodzieńskiego Uniwersytetu im. Janki Kupały (1998). Doktor historii (2002). Strefa zainteresowań naukowych - historia społeczna i polityczna Wielkiego Księstwa Litewskiego w drugiej połowie XVI wieku.

Autor książek non-fiction „Wielkie Księstwo Litewskie, a wojna Inflancka 1558–1570” (2007), „Bitwa pod Ulą 1564” (2012). Redaktor naukowy wielu zborów historycznych i materiałów konferencyjnych.

W 2014 roku założył własne wydawnictwo. Dotychczas ukazało się w nim blisko 200 książek w języku białoruskim: od przekładów laureatów Nagrody Nobla do publikacji beletrystycznych autorów białoruskich oraz zagranicznych.

Przetłumaczył z języka polskiego „Bitwa pod Orszą 1514” Piotra Drużdża (2014). 16 maja 2022 roku wydawnictwo otworzyło księgarnię „Knihauka” w Mińsku, która była czynna tylko jeden dzień. Andrej Januszkiewicz oraz współpracownica księgarni Nasta Karnacka zostali aresztowani na 30 dni w oparciu o sfabrykowane zarzuty, faktyczną przyczyną było otwarcie białoruskiej placówki kulturalnej.

Podczas rezydencji odbyło się spotkanie publiczne:

- Polina Stepanenko i Andrej Januszkiewicz: „Literatura wobec przemocy”. Prowadził Andrej Chadanowicz – 18 sierpnia w Kawiarni „Piosenka o Porcelanie” w Dworze Miłosza w Krasnogrudzie.

WSPÓŁPRACA Z UNIWERSYTETAMI I MIĘDZYNARODOWE PROGRAMY EDUKACYJNE

Pogranicze kontynuowało intensywną i różnorodną współpracę z instytucjami i środowiskami akademickimi oraz długofalowe programy naukowe i edukacyjne.

DISTERRMEM (DISPUTED TERRITORIES AND MEMORY)

Pięcioletni międzynarodowy program badawczy, w którym Fundacja Pogranicze jest jedną z organizacji partnerskich. Liderem projektu jest Uniwersytet w Bath (Wielka Brytania). Pozostali partnerzy to: Uniwersytet Warszawski, Narodowa Akademia Nauk w Armenii, Forman Christian College z Pakistanu, Fundacja Educational and Cultural Bridges z Armenii oraz Instytut Wielkiego Księstwa Litewskiego z Kowna. Projekt finansowany jest w ramach europejskiego programu Horyzont 2020.

Celem projektu jest stworzenie forum współpracy i wymiany dla naukowców, pracowników organizacji obywatelskich i praktyków kultury z Polski, Armenii, Pakistanu, Wielkiej Brytanii i Litwy, którzy zajmują się refleksją i praktyką w obszarze pamięci terytoriów i społeczności postkonfliktowych.

Działając w trzech kluczowych regionach (Europa, Azja Południowa i Kaukaz Południowy), projekt koncentruje się na czterech poziomach analizy i wzajemnych relacjach między tymi poziomami: roli grup społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowych (NGO), roli praktyków kultury; roli państw narodowych i roli organizacji regionalnych w zarządzaniu konkurującymi wspomnieniami o spornych terytoriach. Projekt ma również na celu promowanie przykładów najlepszych praktyk, które będą odpowiednie dla decydentów, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, praktyków kultury i badaczy akademickich w różnych kontekstach.

W ramach działań projektowych, do Krasnogrudy przyjeżdżają na pobyty rezydencyjne naukowcy z Armenii i Wielkiej Brytanii. Korzystają oni ze zbiorów Centrum Dokumentacji Kultur Pogranicza pracując nad swoimi tematami badawczymi ale też poznają pracę Pogranicza. Pogranicze uczestniczy i współorganizuje konferencje, szkoły letnie i warsztaty dla uczestników projektu. W ramach projektu prowadzone są wspólne badania i planowane są wspólne publikacje. Konferencja podsumowująca cały program planowana jest w 2023 roku w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie.

W ramach kontynuacji programu badawczego DisTerrMem, w czerwcu gościła w Krasnogrudzie na pobycie rezydencyjnym profesor Nina Parish z Uniwersytetu

Sterling w Wielkiej Brytanii, w lipcu Arsen Hakobian z Armeńskiej Akademii Nauk w Erewaniu, a w październiku Harutyun Marutyun, dyrektor Ormiańskiego Muzeum Ludobójstwa w Erewaniu. Weronika Czyżewska-Poncyłjusz w dniach 13–23 maja była na pobycie badawczym w Armenii, a w okresie 25 lipca–25 sierpnia była na pobycie badawczym na Uniwersytecie w Bath w Wielkiej Brytanii. W Warszawie w dniach 23–25 czerwca odbyła się konferencja, pt. „Disputed Territories and Memory: Metodological and theoretical perspectives” z udziałem Weroniki Czyżewskiej-Poncyłjusz. W dniach 7–9 grudnia odbyły się warsztaty online dotyczące polityk pamięci we współczesnych konfliktach oraz roli muzeów i organizacji społecznych w kształtowaniu pamięci spornych terytoriów. Wydarzenie to otwarte było dla międzynarodowej publiczności. W panelu dotyczącym roli kultury wziął udział Krzysztof Czyżewski.

WIZYTA STUDYJNA COLLEGE OF EUROPE

W dniach 1–2 października odbyła się wizyta studyjna studentów interdyscyplinarnych, podyplomowych studiów europejskich z Collage of Europe w Natolinie. Międzynarodowa grupa studentów (50 osób) z około 20 krajów wzięła udział w programie wykładów, prezentacji i spotkań w Pograniczu w Sejnach i Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie. Program składał się z trzech komponentów tematycznych: dziedzictwo kulturowe polsko-litewskiego pogranicza, europejskie programy kulturowe i edukacyjne oraz współpraca transgraniczna. Była to już trzecia wizyta w ramach współpracy z College of Europe w Pograniczu.

PRACOWNIE KRASNOGRUDZKIE – PROJEKT MCD W KRASNOGRUDZIE (REALIZOWANY Z OŚRODKIEM „POGRANICZE – SZTUK, KULTUR, NARODÓW” W SEJNACH)

Krasnogrudzkie Pracownie Artystyczno-Edukacyjne to konstelacja warsztatów artystycznych i edukacyjnych działających przez cały rok w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie. Działania Pracowni, w których udział bierze zarówno młodzież jak i dorośli, odwołują się do materii lokalnej, pamięci miejsca i twórczej inwencji jego mieszkańców. Uczestnikami tych warsztatów są mieszkańcy Sejn oraz wiosek wokół Krasnogrudy, wśród których są Polacy, Litwini i Rosjanie-starobrzędowcy. Pracownie prowadzone są przez animatorów z zespołu Pogranicza, którzy zapraszają do współpracy również wybitnych artystów, animatorów kultury i pedagogów z wieloletnim doświadczeniem pracy artystycznej w środowiskach wielokulturowych.

PRACOWNIA GUCIA ZACZAROWANEGO – ZAJĘCIA EDUKACYJNO-ARTYSTYCZNE DLA NAJMŁODSZYCH

Pracownia Gucia Zaczarowanego w Krasnogrudzie prowadzi regularne cotygodniowe zajęcia dla dzieci z Sejn i okolicznych wsi, a także dla wszystkich chętnych z odleglejszych terenów – dla dzieci polskich, litewskich i ukraińskich, które znalazły się na naszych terenach po wybuchu wojny. Zajęcia odbywają się według ustalonej zasady: trwają dwie i pół godziny, a przy sprzyjającej pogodzie prowadzone są również na świeżym powietrzu. W okresach bez szkoły – ferie zimowe, wakacje – zajęcia odbywają się częściej. Są one połączeniem zajęć plastycznych, zabaw i gier z elementami edukacji przyrodniczej i artystycznej. W ciągu ostatniego roku dzieci z pracowni Gucia Zaczarowanego wykonały m.in. ilustracje do dwóch książek w wersji ukraińskiej i polskiej: „Babcia robi na drutach” Urii Orlevej oraz „Zagubiona Mruczusia” Olhy Kupriyan. Od października 2022 roku instruktorzy prowadzą również zajęcia dla grupy 3–4 latków z przedszkola

w Sejnach w ramach programu Przedszkolak na Pograniczu. Spotkania trwające do dwóch godzin odbywają się raz na dwa tygodnie w przestrzeni wspólnej „Zustricz” w Sejnach.

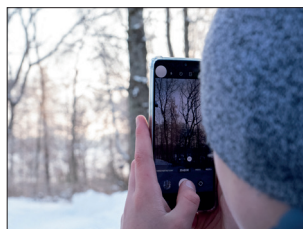
PRACOWNIA ROBOTYKI DZIECIĘCEJ

W październiku 2020 r. ruszyła pracownia robotyki dla najmłodszych. Dwie grupy dzieci w wieku 4–5 lat i 6–7 lat rozpoczęły zajęcia w Krasnogrudzie. Poprzez zabawę dzieci wprowadzone zostają w świat nowych technologii, projektowania i programowania komputerowego. W zajęciach wykorzystywane są specjalne zestawy klocków lego. Dzieci będą budowały z nich proste roboty. Następnie same je zaprogramują za pomocą dostosowanego do ich wieku i umiejętności języka obrazkowego.

BAŚŃ O UMIERAJĄCYM JESIONIE

Baśń o umierającym jesionie to dwuletni program multidyscyplinarny prowadzony przez Pracownię Przyrody w Krasnogrudzie. Uczestniczy w nim grupa młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Krasnowie w wieku 10–12 lat. Realizowany jest w formie warsztatów edukacyjno-artystycznych: przyrodniczych, muzycznych, dźwiękowych, teatralnych, plastycznych, scenograficznych i kostiumowych.

Uczestnicy pracują nad stworzeniem spektaklu w naturze, związanego z rolą drzew w kulturze, obrzędowości i życiu człowieka. Tworzą również ilustrowany katalog o drzewach w dwóch wersjach językowych: klasycznej i w alfabecie Braille’a.

W roku 2022 dzieci poznawały Park w Krasnogrudzie z jego bioróżnorodnością ptaków, owadów i roślin poznając szeroki kontekst przyrodniczy życia drzew. Powstały teksty do katalogu i ilustracje tworzone w różnych technikach plastycznych linorytu, grafiki żelowej, akwareli i plasteliny. Warsztaty ilustracji prowadzili artysta plastyk Wiesław Szumiński oraz ilustratorki z Ukrainy Julia Brovarna i Hanna Osadko.

Program prowadzony jest przez Ksenię Konopek i kontynuowany będzie do końca roku 2023.

ARTYSTYCZNA ŚCIEŻKA PRZYRODNICZA W PARKU KRASNOGRUDZKIM

Ścieżka składa się z 6 „stacji”, rzeźb autorstwa Aleksandry Wasilkowskiej, umieszczonych na postumentach ukrytych w zieleni, które poetycko i abstrakcyjnie prezentują sześć, związanych z przyrodą, tematów: 1) Drzewa, 2) Mchy, Porosty, Grzyby, 3) Ptaki, 4) Owady, 5) Jezioro, 6) Kamień. Rzeźby tematyką odnoszą się do dziedzictwa przyrodniczego odkrywanych w programach edukacyjno-artystycznych z dziećmi i młodzieżą w Pracowni Przyrody prowadzonej przez Ksenię Konopek.

Park Krasnogrudzki zyskał przestrzeń kontemplacyjną dla gości odwiedzających Dwór Miłozsa, jak również miejsce do prowadzenia działań edukacyjnych i artystycznych.

TRATWA MUZYKANTÓW POMIĘDZY NOWYM JORKIEM A SEJNAMI

Tratwa Muzykantów to cykliczny sejneński festiwal muzyki pogranicza który dotychczas odbył się już pięciokrotnie, w 2001, 2004, 2006, 2010 i 2017 roku. Za każdym razem ma on inną formę spotkania muzycznego, od typowych warsztatów muzyki klezmerskiej po twórcze spotkania z muzykami z całego świata reprezentującymi nowe brzmienia muzyki żydowskiej. Niezwykle ważna w tym programie jest unikatowość powstającej muzyki, mistrzowie Tratwy specjalnie na tę okazję tworzą kompozycje które we wspólnej pracy z sejneńską Orkiestrą budują zupełnie nową muzykę. Konsekwentnie kontynuowany od 2001 roku program od lat kształtuje nowe pokolenia muzyków i gromadzi szeroka publiczność.

W tym roku odbyły się próby, nagrania i otwarte prezentacje:

- 18–23 lipca praca Orkiestry z Mikołajem Trzaską (23 lipca koncert w Białej Synagodze)
- 5–10 sierpnia praca Orkiestry z Frankiem Londonem i Lorinem Sklambergiem (10 sierpnia koncert w Białej Synagodze)
- 14–19 sierpnia praca Orkiestry z Raphaellem Rogińskim i Egilem Kalmanem (19 sierpnia koncert w Białej Synagodze)
- 29 października – 4 grudnia praca Orkiestry z Pawłem Szamburskim (4 grudnia koncert w Białej Synagodze)

Istotą tych spotkań jest tworzenie nowej, współczesnej i nowoczesnej muzyki żydowskiej, a także zaprezentowanie jej publiczności z Sejn oraz turystom, którzy latem tłumnie przybywają do naszego regionu. Każda z tegorocznych prezentacji przyciągnęła liczną publiczność, zgromadzoną również online – każdy koncert był transmitowany na żywo na stronie internetowej projektu i na profilach społecznościowych Pogranicza.

TAŃCE SEJNEŃSKIE

„Tańce sejneńskie” to utwór Michała Fetlera specjalnie napisany na instrumenty Orkiestry Klezmerskiej Teatru Sejneńskiego – to nowa muzyka sejneńska nawiązująca do motywów tradycyjnych wynikających z dogłębnych studiów nad archiwami Polskiego Radia. Co najważniejsze – to muzyka na wskroś nowoczesna, odpowiadająca wrażliwości młodych ludzi zaangażowanych w pracę nad tym utworem, a jednocześnie głęboko zakorzeniona w wielokulturowej tradycji miejsca.

Kompozycja Michała Fetlera dla Orkiestry Klezmerskiej Teatru Sejneńskiego to zbiór dynamicznych, spójnych utworów, nawiązujących do współczesnej sytuacji miasta przygranicznego. Fetler twórczo i innowacyjnie odwołuje się do tradycji, a co najważniejsze – wyraża swoją muzykę w formie przyciągającej młodą publiczność. Powstała kompozycja ma głębokie korzenie w wielokulturowej tradycji, jednocześnie opierając się na zupełnie innowacyjnych i nowoczesnych brzmieniach. Zespół wykonawczy to grupa wielopokoleniowa, od uczniów szkół podstawowych przez liceum, po studentów i doświadczonych muzyków, którzy traktują Sejny jako swój dom. Na każdym etapie pracy młodzi członkowie Orkiestry byli twórczo obecni, a publicznością, dla której pisane były utwory, byli wszyscy mieszkańcy Sejn.

Utwór miał swoją premierę 26 listopada w Sejneńskiej Spółdzielni Jazzowej.

SEJMIK LITERACKI

Polsko-litewskie warsztaty translatorskie o wieloletniej tradycji (program realizowany corocznie od 2013). Celem Sejmiku jest praca warsztatowa nad przekładami oraz współtworzenie przestrzeni spotkania i środowiska wybitnych tłumaczy, pisarzy i znawców literatury z Litwy i Polski. Efektem pracy warsztatowej Sejmiku są wydane w Pograniczu: dwujęzyczne polsko-litewskie tomiki poetyckie Nijolė Miliauskaitė „Pokój bez wstępu”, „Uždraustas įeiti kambarys” w tłumaczeniu Aliny Kuzborskiej i Agnieszki Rembiałkowskiej; Vladasa Braziūnasa „Stól góra ołtarna / Stalo kalnas” w tłumaczeniu Agnieszki Rembiałkowskiej; „Traktat teologiczny / Teologinis Traktatas” Czesława Miłosza zawierający esej Krzysztofa Czyżewskiego „Inna wierność Miłosza”. Polskie wydanie powieści Birutė Jonuškaitė „Maranta” i „Maestro” saga rodzinna, snuta w retrospekcjach i introspekcjach, wprowadzających bogate tło obyczajowe, której miejscem akcji jest między innymi Sejneńszczyzna.

W roku 2022 Sejmik Literacki odbył się w dniach 24–28 września. Warsztatom towarzyszyły: Wykład Sergejusa Temčinasa „Co dzisiaj warto wiedzieć o Franciszku Skorynie; Wieczór autorski z Birutė Jonuškaitė autorką książki „Maestro”. Spotkanie z udziałem tłumaczki Joanny Tabor prowadziła Paulina Ciucka; „Mekaspoeta”. Spotkanie z Krzysztofem Czyżewskim; Wieczór poezji litewskiej z udziałem autorów i ich tłumaczy czytających wiersze: Irena Aleksaitė, Paulina Ciucka, Dominika Jagielka, Emilia Jarnutowska, Birutė Jonuškaitė, Anna Krawczyk, Daiva Molytė – Lukauskienė, Jūratė Petronienė, Joanna Tabor, Vladas Braziūnas, Benediktas Januševičius, Antanas. A. Jonynas, Laurynas Katkus, Kamil Pecela, Rimvydas Strielkūnas, Kazys Uscila, Artūras Valionis, Aistis Žekevičius. Spotkanie z udziałem poetki z Ukrainy Iryny Mularczuk prowadziła Janina Osewska. Kawiarenka literacka Fundacji Słowo i Obraz, Miejski Dom Kultury w Augustowie.

Partnerzy: *Attaché ds. kultury Republiki Litewskiej w RP*, Związek Pisarzy Litwy, Litewska Rada Kultury.

LEKTORIUM SEJNEŃSKIE

„Lektorium Sejneńskie” to program dedykowany młodzieży z Sejna, Suwałk, Augustowa i okolic, pozwala na pogłębienie wiedzy i poszerzenie horyzontów młodych ludzi w interesujących ich dziedzinach humanistycznych. Przygotowuje uczniów do podjęcia wyzwań związanych ze zdobywaniem dalszego wykształcenia i odnalezieniem własnych pasji.

Poprzez podróże, poprzedzone seminariami przygotowawczymi, uczestnictwo w ważnych wydarzeniach kulturalnych oraz spotkania z mistrzami program łączy edukację z poznawaniem ważnych i ciekawych miejsc dziedzictwa kulturowego, historycznego i literackiego w Polsce.

W projekcie biorą udział trzy grupy uczestników, są to: uczniowie szkół średnich; opiekunowie absolwenci wyższych uczelni z naszego regionu, wychowankowie programów edukacyjno-artystycznych Pogranicza oraz zaproszeni mistrzowie profesorowie, specjaliści i artyści.

W bieżącym roku odbyły się podróże do czterech wybranych miast: Wrocławia, Gdańska, Warszawy i Lublina. Młodzież odwiedziła wystawy i muzea, oglądała spektakle teatralne, koncerty operowe i muzyczne, zabytki architektury, doświadczała spotkań z pisarzami, teatrologami, artystami i animatorami kultury związanymi z odwiedzanym miastem.

Uczestnicy prowadzili „notesy z podróży” (zapiski, rysunki), dokumentację fotograficzną oraz filmową, które złożyły się na opowieść, film i wystawę fotograficzną o najważniejszych doświadczeniach z podróży, prezentowaną w szkołach. Program będzie kontynuowany w roku kolejnym.

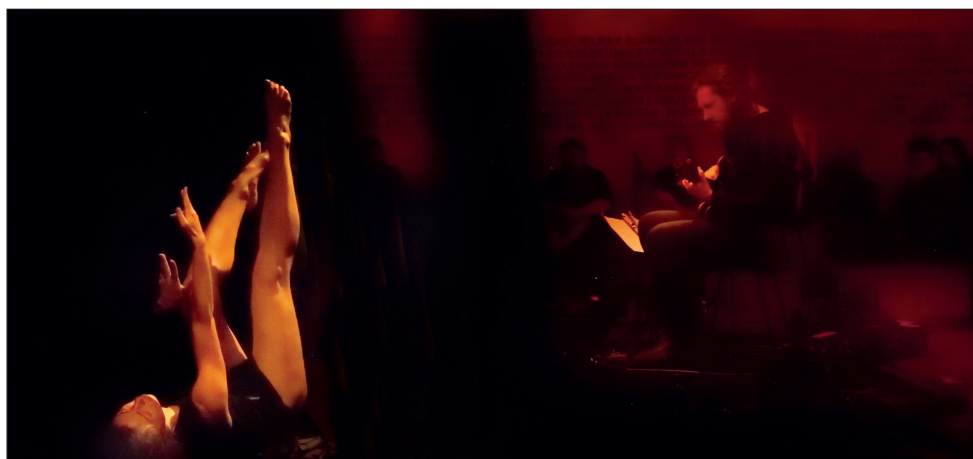

ŚWIĘTO MOSTU

„Misterium Mostu” – przedstawienie plenerowe w amfiteatrze przy Dworze Miłosza w Krasnogrudzie, po raz pierwszy dokonano się 22 sierpnia 2015 roku, jako zwieńczenie pracy warsztatowo-artystycznej Wioski Budowniczych Mostów. Dzień 22 sierpnia wszedł na stałe do całorocznego kalendarza życia na polsko-litewskim pograniczu, podczas którego ludzie różnych kultur, narodowości i generacji są wspólnie gospodarzami „święta mostu”. Jest to działanie performatywne z czynnym uczestnictwem mieszkańców Krasnogrudy i okolic poświęcone kulturowaniu idei budowania mostów. Jest to święto wspólnoty w miejscu, gdzie historia XX wieku doprowadziła do ludobójstwa i przesiedleń. Naczelną zasadą tego wydarzenia jest wspólna praca nad jego powstaniem możliwie jak najszerszego grona mieszkańców Krasnogrudy, Sejn i okolic.

W tym roku przedstawienie wg scenariusza i w reżyserii Krzysztofa Czyżewski „Misterium Mostu – chorea na koniec czasu”, skomponowane była z trzech części: „Romantyczność”, „Poesis Zerwanego Mostu” i „Morze Gościnne”. Poezja: Aneta Kamińska, Kateryna Michalicyna, Adam Mickiewicz, Julia Mussakowska, Jakub Pszoniak. Głosy: Irena Grudzińska-Gross, Dariia Koniakhina, Timothy Snyder. Muzyka: Raphael Rogiński (gitara, kompozycja), Aleksiej Worsoba (harmonia), Orkiestra Klezmerska Teatru Sejneńskiego. Taniec: Marija Martos. Spektakl ze względu na pogodę, odbyło się w Białej Synagodze w Sejnach.

Spektakl był opowieścią o wspólnych korzeniach i doświadczeniach, braterstwie i bogatym dziedzictwie Wschodniej Europy, które scementowane jest na nowo przez tragiczne doświadczenie wojny na Ukrainie.

Muzyka Raphaela Rogińskiego została wzbogacona przez udział białoruskiego kompozytora i instrumentalisty Aleksieja Worsoby. Zabrzmiały też w opracowaniu i nowych aranżacjach melodie Chasydów Wschodniej Europy w wykonaniu Orkiestry Klezmerskiej Teatru sejneńskiego (działającej przy Ośrodku „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów”). W Misterium Mostu znalazło miejsce słowo poetyckie od Adama Mickiewicza po współczesne wiersze ukraińskich poetek z tomików wydanych przez Pogranicze tego lata: Katerynę Michalicynę oraz Julję Mussakowską. Wiersze zabrzmiały w oryginale po ukraińsku i w tłumaczeniu Anety Kamińskiej i Jakuba Pszoniaka. Taniec nowoczesny w choreografii i wykonaniu Mariji Martos, która znalazła się w Polsce jako uchodźczyni wojenna, był w dużej mierze przetworzeniem stanów i emocji związanych z tym doświadczeniem. Reżysersko nad całością czuwał Krzysztof Czyżewski autor tego trzyczęściowego Misterium, dźwięku i obrazu, tańca i słowa. Widzami tego przedsięwzięcia była społeczność ukraińska przebywająca w Polsce od początku wojny oraz mieszkańcy Sejnu i okolic, a także goście z Polski i ze świata.

PROGRAM MIŁOSZ

W Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie każdego roku obchodzone są dni poświęcone pamięci Czesława Miłosza. W czerwcu, miesiącu jego urodzin, są to spotkania z cyklu CZERWCOWY MIŁOSZ. 14 sierpnia, w rocznicę śmierci poety, organizowane są spotkania i wydarzenia artystyczne zatytułowane PAMIETANIE MIŁOSZA. Oba cykle wydarzeń związane są z twórczością Czesława Miłosza, a także jego życiem, kręgiem rodziny i przyjaciół. W 2022 r. odbyły się dwa spotkania

CZERWCOWY MIŁOSZ

W dniach 30 czerwca – 2 lipca odbyło się Wielkie Xięstwo Poezji Miłosz / Ukraina / Mickiewicz.

Edycja 111 rocznicy urodzin Poety realizowana była w obliczu wojny w Ukrainie.

Odbyły się:

- debata: *Pod Gwiazdą Piolun*. Z Oksaną Zabużko rozmawiał Krzysztof Czyżewski.
- wykłady mistrzowskie: Halyna Kruk „Poezja jako strategia ocalenia: z Czesławem Miłoszem i wojną w tle oraz Tomasa Venclovy: Mickiewicz – poeta rodzinnej Europy.
- „Café Europa” z udziałem: Halyna Kruk, Maryja Martysewicz, Iryna Mularczuk, Kornelijus Platelis, Julia Szeket, Alicja Rosé, Natalia Trochym, Bohdan Zadura, Alexey Vorsoba (akordeon). Prowadzenie Krzysztof Czyżewski.
- zbiorowe czytanie w Amfiteatrze Parku Krasnogrudzkiego wierszy Czesława Miłosza i *Ballad i romansów* Adama Mickiewicza w językach polskim, białoruskim, litewskim i ukraińskim.

PAMIĘTANIE MIŁOSZA

14 sierpnia w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie odbyła się uroczystość Pamiętania Miłosza. W 18 rocznicę śmierci poety wspominaliśmy jego życie i twórczość w debacie „Patrząc otwartymi oczami na niehumanitarną ziemię: Czapski i Miłosz w dialogu” z udziałem Ireny Grudzińskiej-Gross, Andrzeja Franaszka i Mikołaja Nowaka-Rogozińskiego prowadzonej przez Krzysztof Czyżewski.

Uroczystości towarzyszyło otwarcie w Krasnogrudzie rzeźby upamiętniającej obecność Czesław Miłosza w rodzinnym domu jego matki Weroniki Miłosz z domu Kunat. Autorem koncepcji i wykonawcą betonowego pomnika wysokości 2,5 metra jest Mikołaja Kryżaniwskij ukraiński pisarz, rzeźbiarz, zasłużony pedagog Ukrainy, uczestnik rezydencji twórczej w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrudzie. Powstała rzeźba została wykonana z betonu.

Spotkanie zwieńczyło zbiorowe czytanie twórczości Czesława Miłosza i Józefa Czapskiego w przestrzeni Niewidzialnego Mostu.

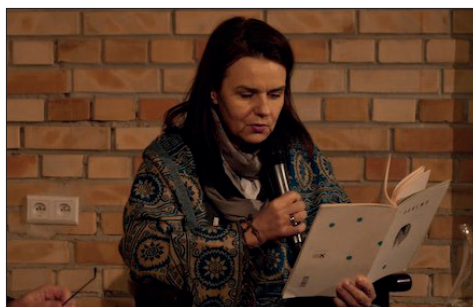

KAWIARNIA LITERACKA „PIOSENKA O PORCELANIE”

Kawiarnia literacka „Piosenka o porcelanie” to realizowany od 10 lat w czasie całego roku program wieczorów autorskich, prowadzonych w formie rozmów i debat. Literacki charakter spotkań wzbogacony jest muzyką oraz prezentacjami filmów i fotografii.

W roku 2022 w ramach programu rozpoczęto nowy cykl spotkań zatytułowany „Opowieści o gościnności”:

- 8 stycznia – spotkanie z Julią Fiedorczyk „Poezja gościnności”
- 3 kwietnia – koncert dla Ukrainy „SI DOLCE TORMENTO” Justyna Reksć-Raubo – viole da gamba, wiolonczela oraz śpiew i Henryk Kasperczak – lutnia renesansowa, chitarra
- 18 lipca – „Wszystkie czasy przeszłe” spotkanie inicjowane najnowszą książką Joanny Miłosz-Piekarskiej. Z autorką rozmawiała Małgorzata Sporek-Czyżewska.
- 1 sierpnia – „Ksiądz Jan Zieja: siła bezbronności”. Z Jackiem Moskwą rozmawiał ksiądz Tomasz Dostatni.
- 4 sierpnia – „Peremoha – któredy do zwycięstwa?”. Z Timothyem Snyderem rozmawiał Krzysztof Czyżewski.
- 6 sierpnia – Tony Judt Lecture, wygłosił Przemysław Czapliński „Końca świata nie będzie. Literatura, polityka i katastrofa klimatyczna”.
- 7 sierpnia – Olivia Judson i Alexandre Courtiol „Dokąd prowadzi nas energia życia?”. Spotkanie prowadził Krzysztof Czyżewski.
- 11 sierpnia – „Kultura wobec wojny”. Z Marci Shore rozmawiał Krzysztof Czyżewski
- 15 sierpnia – „Cafe Europa” latająca kawiarnia literacka z udziałem m.in. Anety Kamińskiej, Kateryny Michalicyny, Juliji Musakowskiej i Jakuba Pszoniaka. Prowadzenie Krzysztof Czyżewski

- 18 sierpnia – „Literatura wobec przemocy”. Spotkanie z białoruskimi pisarzami Poliną Stepanenko i Cichanem Czarniakiewiczem.
- 15 października – wykład prof. Włodzimierza Boleckiego – „Inny świat” Herlinga-Grudzińskiego.
- 19 października – spotkanie autorskie wokół książki Ellen Korman Mains „Budda w getcie, duchowa wędrówka w głąb Holokaustu”. Rozmowę prowadził Krzysztof Czyżewski.
- 3 listopada – „Pamięć i trauma ormiańskiego ludobójstwa” – spotkanie z Harutyunem Marutyaniem dyrektorem Muzeum Ludobójstwa Ormian w Erewaniu. Rozmowę prowadził Krzysztof Czyżewski
- 18 listopada – wieczór literacki Cafe Europa z udziałem pisarzy i poetów ze Stanów Zjednoczonych, Ukrainy, Polski, Algierii, Kazachstanu, Mauritiusu, Finlandii. Spotkanie przy muzyce i kawie organizowane w ramach współpracy z International Writing (program Uniwersytetu Iowa w Stanach Zjednoczonych). Prowadzenie Krzysztof Czyżewski.
- 23 listopada – spotkanie z autorkami książki „Syberyjskie haiku” opublikowanej w Wydawnictwie Pogranicza. Spotkanie prowadziła Zofia Piłasiewicz.
- 2 grudnia – „Moja dusza pływa po Bokszach”. O twórczości Morrisa Rosenfelda” rozmawiały dr hab. Joanna Lisek i mgr Agata Ganczarska.

PROGRAM WYDAWNICZY

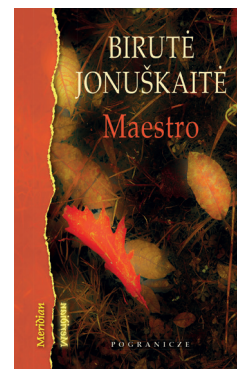
BIRUTE JONUSKAITE „MAESTRO”

Tytułowego Maestra poznali już czytelnicy wydanej kilka lat wcześniej powieści *Maranta*, w której postać ta stanowiła ważny element opowieści trzech niezwykłych kobiet, reprezentujących trzy pokolenia pełnej tajemnic rodziny. Tym razem *Maestro* ma szansę na własną opowieść, dzięki której ukazuje się nam w nieco innym świetle. Schorowany, dobiegający kresu życia Wiktor, wybitny artysta malarz, ale też zatwardziały cynik i odpychający mizantrop, stopniowo – i opornie – odkrywa się przed Rasą, swoją późno odnalezioną wnuczką, próbując wykorzystać ostatnią szansę na stworzenie z kimś bliskiej relacji. Poznajemy szczegóły dzieciństwa chłopca z „dobrego domu”, wypraw w zakazane rejony przedwojennej Warszawy, wakacji spędzanych na letnisku nad jeziorem Gaładuś i traumatycznych doświadczeń z czasu wojny.

Maestro to opowieść o niegojących się ranach, o uczeniu się miłości i o tym, że każdy z nas nosi w sobie mrocznego bliźniaka.

Joanna Tabor

Tłumaczenie książki zostało dofinansowane przez Litewski Instytut Kultury (Lietuvos kultūros institutas)

JOANNA UGNIEWSKA „ZAMIESZKIWANIE PAMIĘCI”

Sztuki czytania najlepiej uczyć się od tłumaczy, bo oni są zaraz na początku, zaraz za autorem. Czytają żarliwie, całym sobą. Ale tylko wyjątkowi tłumacze, jak Joanna Ugniewska, potrafią oprowadzać po bibliotece tekstów, które stały się im bliskie, kreślić prywatne konstelacje, mówić o miejscach, autorach, ideach tak, aby to, co trudne, zawiłe, czasami splątane, stało się dla nas, czytelników, jasne i pociągające. Joanna Ugniewska mówi o tym, co złożyło się na jej pamięć lektury. Zamieszkiwanie pamięci nie jest sztuką łatwą. Dla pamięci trzeba znaleźć dom i dobrze go

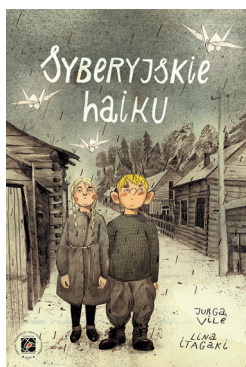

urządzić, tak aby chciało się go odwiedzić, aby chciało się w nim zamieszkać. Joanna Ugniewska opowiada o pisarzach, których tłumaczyła, jak Eco, Magris czy Tabucchi, wielokrotnie komentowała, jak Chiaromonte czy Malaparte, i pisze o miejscach doskonale sobie znanych, najczęściej pod włoskim niebem i nad włoskim morzem. Ale także i o tych, co przychodzą z daleka i mówią odmiennymi językami, jak ta cudowna grupa panów na „m”: Mariás, Márai, Manea, Matvejević.

Marek Zagańczyk

JURGA VILE, LINA ITAGAKI, „SYBERYJSKIE HAIKU”

Recenzja:

Opowiedzieć młodemu czytelnikowi językiem literatury o piekle wojennej tułaczki, syberyjskim zesłaniu i szaleństwie II wojny światowej, nie jest łatwo... Jednakże co jakiś czas pojawiają się pozycje, którym udaje się tego dokonać. I właśnie takim tytułem jest powieść graficzna „Syberyjskie haiku”, która ukazała się w naszym kraju za sprawą Wydawnictwa Pogranicze.

Czerwiec, 1941 roku. O świcie jednego z dni żołnierze budzą ze sną Algisa i jego całą rodziną, każąc spakować kilka niezbędnych rzeczy i gotować się do drogi. Tak też rozpoczyna się ich podróż na Syberię – do miejsca pełnego głodu, surowych zim i bezduszości radzieckich żołnierzy. I to właśnie za sprawą tej graficznej i zarazem pamiętnikarskiej relacji Algisa poznajemy losy jego bliskich i tysięcy innych Litwinów, którzy musieli walczyć o przetrwanie w tej niegościnniej krainie, szukając nadziei i pocieszenia w tym, co nie oczywiste – m.in. muzyce i śpiewie...

Nie mogę rozpocząć od innych słów, aniżeli od pojęcia „PIĘKNA”. Bo ta opowieść jest piękną w każdym calu – począwszy od ukazania za pomocą komiksowych ilustracji dziecięcego spojrzenia na piekło syberyjskiego zesłania, poprzez niezwykle dramaturgię i emocjonalną wymowę tej relacji, przy której łzy i uśmiech nieustannie przeplatają się na naszej twarzy, jak i kończąc wreszcie na mądrości prowadzenia tej opowieści, tak by miała ona swoją prawdę, ale i by była też przystępną dla młodego odbiorcy. To piękna książka, wobec której nie można przejść obojętnym.

Sama relacja głównego bohatera – bo poznajemy ją właśnie za sprawą pierwszoosobowej narracji Algisa, jest niezwykle interesującą. Przymusowy wyjazd na Syberię, zetknięcie się z surowością tego miejsca, nawiązane przyjaźnie i dziecięca przygoda, która w jakże mocny sposób kontrastuje z głodem, chorobami, traumą i śmiercią. To niezwykle, prawdziwe do bólu i zarazem zaskakujące swoim obrotem losy bohaterów, które puentuje coś na wzór tragicznego happy endu, ale o tym musicie przekonać się już sami...

Wyjątkową jest postać tej opowieści, gdzie z jednej strony mamy dziecięcą relację, która obejmuje sobą to, co dobre ale też i to, co tragiczne..., zaś z drugiej moc graficznych elementów – począwszy od stricte komiksowych ilustracji autorstwa Liny Itagaki (piękne, pociągnięte lekką kreską, przypominające dziecięcą twórczość rysunki), poprzez stylizowane na stare kartki sprzed lat listy do rodziny, jak i kończąc na samym piśmie – koślawym, dziecięcym piśmie, które stanowi

całość tekstowej relacji. I to też czyni tę książkę czymś na wzór dziennika, który jawi się nam po prostu pięknie i bardzo autentycznie.

Wspaniali są bohaterowie tej opowieści – na czele z Algisem, jego siostrą i mamą, których nie sposób nie polubić oraz którym nie sposób nie życzyć jak najlepiej w ich trudnym położeniu. I jestem też przekonana, że każdy dziecięcy czytelnik odnajdzie w nich bliskie mu osoby, być może nawet i przyjaciół. I wspaniałym jest także ten świat – owszem, straszliwy dla nas dorosłych, ale dla dziecięcych bohaterów to jednak świat ich zabaw z kolegami, płatania figli, pierwszy uczyć i wzruszeń. I tu znów pojawia się ogromny kontrast pomiędzy dorosłym i dziecięcym odbiorem tej rzeczywistości, w której to jednym z największych marzeń było skosztować soczystego jabłka...

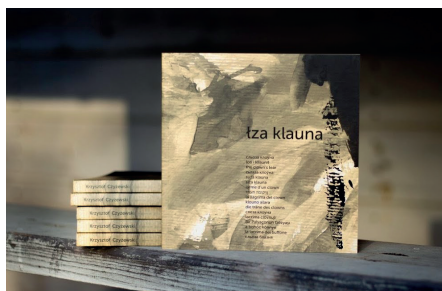
To wielkie dzieło – nie mam co do tego żadnych wątpliwości, gdyż przekonuje mnie o tym pomysł na tę historię, jej komiksowa postać i poruszająca relacja, która naprzemiennie cieszy i skłania do łez. Co więcej, jest to opowieść oparta w dużej mierze na prawdziwych losach członków rodziny autorki, która w ten sposób dzieli się z nami tymi poruszającymi relacjami, ale też i oddaje hołd wszystkim tym Litwinom, Szwedom, Tatarom i Polakom, których spotkał ten tragiczny, wojenny los.

Powieść graficzną pt. „Syberyjskie haiku” powinno czytać się w mej opinii wspólnie z dziećmi. Wówczas będą mogły one zadać nam swoje pytania, przedyskutować z nami to, co właśnie poznają, jak i wreszcie przytulić się do nas w tych fragmentach lektury, które są najbardziej bolesne i dramatyczne. I zapewniam was, że będzie to wspólny, magiczny czas, który pozostanie w waszej pamięci na zawsze. Gorąco polecam – ten tytuł po prostu poznać trzeba.

sztukater.pl

Tłumaczenie książki zostało dofinansowane przez Litewski Instytut Kultury (Lietuvos kultūros institutas)

KRZYSZTOF CZYŻEWSKI, „ŁZA KLAUNA”

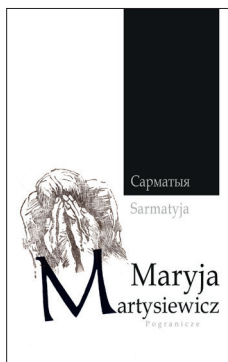

„Łza klauna” jest art-bookiem powstałym w oparciu o tytułowy wiersz Krzysztofa Czyżewskiego, specjalnie dla niej stworzone akwaforty Hałny Dudar i Wiesława Szumińskiego oraz opracowanie graficzne Nadiji Wełyczko. Książka zawiera przekłady wiersza na siedemnaście języków świata.

Jest owocem współpracy w ramach programu Pogranicza/Ukraina i rezydencji artystycznych w Międzynarodowym Centrum Dialogu w Krasnogrodzie.

MARYJA MARTYSIEWICZ „SARMATYJA”

Książka została wydana w partnerstwie z Krakowskim Biurem Festiwalowym.

„W OBLICZU WOJNY. BIBLIOTEKA POEZJI UKRAINY”, DZIESIĘĆ DWUJĘZYCZNYCH TOMIKÓW POETÓW Z UKRAINY, SERIA I DZIESIĘĆ DWUJĘZYCZNYCH TOMIKÓW POETÓW Z UKRAINY, SERIA II

Biblioteka Poezji Ukrainy powstaje w obliczu wojny i ma swoje źródło w przekonaniu, że literatura nie jest strefą autonomiczną, lecz głęboko rezonuje z rzeczywistością noszącą piętno wojennej tragedii.

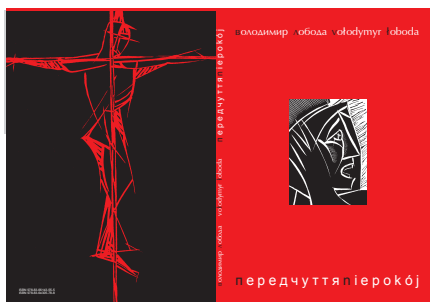
Nie chodzi tutaj o „temat wojny” jako jeden z możliwych tematów wierszy, lecz o ukraińskie poesis – słowo w działaniu w sytuacji granicznej.

Idea publikowania poezji ukraińskiej tworzonej w obliczu trwającej od 2014 roku rosyjskiej agresji i tłumaczonej przez poetki i poetów z Polski zrodziła się w Międzynarodowym Centrum Dialogu im. Czesława Miłosza w Krasnogrudzie w ramach programu Pogranicze/Ukraina.

Jest to wspólna inicjatywa oficyn wydawniczych „Dżezwa” ze Lwowa i „Pogranicze” z Sejn/Krasnogrudy. Nawiązuje ona do Biblioteki Pisarzy Sarajewa, zainicjowanej przez Pogranicze i niezależne wydawnictwa z Sarajewa, Belgradu i Lublany podczas trwającej jeszcze wojny w byłej Jugosławii.

Środki ze sprzedaży tomików przeznaczone są na wsparcie twórców z Ukrainy.

Dotychczasowa trwająca od marca 2022 roku praca przyniosła wydanie 20 polsko-ukraińskich tomików poetyckich ilustrowanych przez artystów z Ukrainy.

KATALOG DO WYSTAWY WOŁODYMYRA ŁOBODY PT. „NIEPOKÓJ”

Wystawa grafik Wołodymyra Łobody z Ukrainy, wernisaż z udziałem córki artysty malarki Solomiji Łobody, odbył się w Białej Synagodze w Sejnach 2 sierpnia 2022

RAPORT FINANSOWY

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1) Nazwa, siedziba

Nazwa organizacji: Fundacja Pogranicze
Ulica: Piłsudskiego 37, 16-500 Sejny

Numer we właściwym rejestrze sądowym albo ewidencji
NIP: 8441098831
KRS: 0000178248

2) Wskazanie czasu trwania działalności jednostki, jeżeli jest ograniczony

Czas trwania Fundacji jest nieograniczony.

3) Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem finansowym;

Data początkowa okresu, za który sporządzono sprawozdanie: 01.01.2022

Data końcowa okresu, za który sporządzono sprawozdanie: 31.12.2022

Data sporządzenia sprawozdania finansowego: 30.03.2023

Wariant sprawozdania: Sprawozdanie sporządzone zgodnie z Załącznikiem Nr 6 do ustawy o rachunkowości

4) Wskazanie, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności;

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Fundację w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności.

5) Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w zakresie w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru, w tym: metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji), ustalenia wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego

Fundacja sporządza sprawozdanie finansowe dla organizacji pozarządowych, określonych w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z załącznikiem 6 do ustawy o rachunkowości.

Fundacja stosuje następujące metody wyceny:

- a) Wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne.
- b) Środki trwałe wycenia się według: cen nabycia (zakupu), kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne. Środki trwałe amortyzowane są według metody liniowej. Środki trwałe zakupione z projektów bez względu na wartość stanowią koszt w momencie zakupu i są amortyzowane jednorazowo w miesiącu zakupu.
- c) Książki z darowizn rzeczowych jako aktywa trwałe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok ujmowane są na koncie „Zbiory biblioteczne”. Stanowią one głównie nisko cenne środki trwałe, a ich amortyzacji dokonuje się jednorazowo. Darowizny rzeczowe wycenia się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu, gdy nie jest możliwe ustalenie ceny sprzedaży netto danego składnika aktywów, określana jest jego wartość godziwa.
- d) Rzeczowe składniki aktywów obrotowych - według kosztu wytworzenia nie wyższych od cen ich sprzedaży netto na dzień bilansowy. Wartość magazynu została skorygowana do 50% wartości cen sprzedaży książek- ponieważ upust przy sprzedaży dla hurtowni wynosi 50% ceny.
- e) Należności wycenia się w kwotach wymagalnej zapłaty.
- f) Środki pieniężne w PLN wykazuje się w wartości nominalnej. Posiadane środki w EUR i USD wyceniane są według kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień wyceny.
- g) Fundusze własne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej, według ich rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutu.
- h) Zobowiązania wycenia się w kwotach wymagalnej zapłaty.
- i) Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują w szczególności wartość otrzymanych dotacji w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze.

Wynik finansowy ustalany jest z uwzględnieniem wyodrębnienia rodzajów działań określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy o rachunkowości. Różnice kursowe wykazuje się w rachunku zysków i strat „per saldo”, czyli po skompensowaniu ze sobą różnic kursowych dodatnich i ujemnych. Wynika to z art. 42 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Ustalenia sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego.

Fundacja sporządza sprawozdanie finansowe dla organizacji pozarządowych, określonych w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z załącznikiem 6 do ustawy o rachunkowości.

BILANS SPORZĄDZONY NA DZIEŃ 31.12.2022 R. NA PODSTAWIE ZAŁĄCZNIKA 6 - USTAWY O RACHUNKOWOŚCI

AKTYWA

Poz.	Wyszczególnienie aktywów	Stan aktywów na dzień	
		bieżący rok obrotowy	poprzedni rok obrotowy
A.	Aktywa trwałe	4 751 960,49	4 915 016,25
I.	Wartości niematerialne i prawne	0	0
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	4 751 960,49	4 915 016,25
III.	Należności długoterminowe	0	0
IV.	Inwestycje długoterminowe	0	0
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0	0
B.	Aktywa obrotowe	2 565 613,57	1 346 547,52
I.	Zapasy	372 592,88	343 795,65
II.	Należności krótkoterminowe	75 268,14	29 987,44
III.	Inwestycje krótkoterminowe	2 114 029,07	967 137,64
IV.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 723,48	5 626,79
C.	Należne wpłaty na fundusz statutowy	0	0
Aktywa razem		7 317 574,06	6 261 563,77

PASYWA

Poz.	Wyszczególnienie pasywów	Stan pasywów na dzień	
		bieżący rok obrotowy	poprzedni rok obrotowy
A.	Fundusz własny	1 867 624,90	1 247 297,79
I.	Fundusz statutowy	1 247 297,79	1 312 630,68
II.	Pozostałe fundusze	0	0
III.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	0	0
IV.	Zysk (strata) netto	620 327,11	-65 332,89
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	5 449 949,16	5 014 265,98
I.	Rezerwy na zobowiązania	0	0
II.	Zobowiązania długoterminowe	0	0
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	32 112,28	27 158,51
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	5 417 836,88	4 987 107,47
Pasywa razem		7 317 574,06	6 261 563,77

**RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT SPORZĄDZONY NA DZIEŃ 31.12.2022 R.
ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM NR 6 DO USTAWY O RACHUNKOWOŚCI**

Poz.	Wyszczególnienie	Kwota za rok obrotowy	Kwota za rok poprzedni
A.	Przychody z działalności statutowej	2 184 845,66	802 347,96
I.	Przychody z nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	2 064 853,27	569 414,12
II.	Przychody z odpłatnej działalności pożytku publicznego	119 992,39	232 933,84
III.	Przychody z pozostałej działalności statutowej	0	0
B.	Koszty działalności statutowej	1 729 138,09	1 032 059,58
I.	Koszty nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	1 568 273,72	798 827,37
II.	Koszty odpłatnej działalności pożytku publicznego	160 864,37	233 232,21
III.	Koszty pozostałej działalności statutowej	0	0
C.	Zysk (strata) z działalności statutowej (A - B)	455 707,57	-229 711,62
D.	Przychody z działalności gospodarczej	0	0
E.	Koszty działalności gospodarczej	0	0
F.	Zysk (strata) z działalności gospodarczej (D - E)	0	0
G.	Koszty ogólne zarządu	24 515,16	21 131,69
H.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + F - G)	431 192,41	-250 843,31
I.	Pozostałe przychody operacyjne	157 578,97	157 600,47
J.	Pozostałe koszty operacyjne	3 321,07	6 079,57
K.	Przychody finansowe	35 025,19	37 679,99
L.	Koszty finansowe	148,39	3 690,47
M.	Zysk (strata) brutto (H + I - J + K - L)	620 327,11	-65 332,89
N.	Podatek dochodowy	0	0
O.	Zysk (strata) netto (M - N)	620 327,11	-65 332,89

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA ZGODNIE Z ZAŁĄCZNIKIEM NR 6 DO USTAWY O RACHUNKOWOŚCI

1)	Informacje o wszelkich zobowiązaniach finansowych, w tym z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie, ze wskazaniem charakteru i formy wierzytelności zabezpieczonych rzeczowo;	
		Organizacja nie posiada żadnych zobowiązań z tytułu dłużnych instrumentów finansowych, gwarancji i poręczeń lub zobowiązań warunkowych nieuwzględnionych w bilansie.
2)	Informacje o kwotach zaliczek i kredytów udzielonych członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, ze wskazaniem oprocentowania, głównych warunków oraz wszelkich kwot spłaconych, odpisanych lub umorzonych, a także zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju, ze wskazaniem kwoty ogółem dla każdej kategorii;	
		Fundacja nie udziela kredytów członkom organów administrujących, zarządzających i nadzorujących, a także nie ma zobowiązań zaciągniętych w ich imieniu tytułem gwarancji i poręczeń wszelkiego rodzaju.
3)	Uzupełniające dane o aktywach i pasywach;	
	Aktywa	7 317 574,06
	<u>Aktywa trwałe:</u>	
	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4 647 091,49
	Urządzenia techniczne i maszyny	0
	Inne środki trwałe	104 869,00
	<u>Zapasy:</u>	
	Produkcja w toku (książki)	34 093,03
	Produkty gotowe (wartość książek pomniejszona o odpis z aktualizacji wyceny)	327 674,79
	Magazyn książek archiwalnych	10 825,06
	<u>Należności krótkoterminowe obejmują:</u>	
	Należności od pozostałych jednostek	74 648,48
	Należności z tytułu podatków	619,66
	<u>Inwestycje krótkoterminowe obejmują:</u>	
	Środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych i w kasie	2 114 029,07
	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (ubezpieczenie mienia)	3 723,48
	Pasywa	7 317 574,06
	<u>Kapitał własny składa się z:</u>	
	Fundusz statutowy	1 247 297,79
	Wynik finansowy za rok obrotowy	620 327,11

<u>Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania obejmują:</u>		
Zobowiązania z tytułu pożyczek		0
Zobowiązania z tytułu dostaw		29 887,28
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społ. i podatków		2 225,00
Niewypłacone wynagrodzenia UZ i UD		0
Pozostałe zobowiązania		0
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		5 417 836,88
4) Informacje o strukturze zrealizowanych przychodów ze wskazaniem ich źródeł, w tym w szczególności informacje o przychodach wyodrębnionych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz informacje o przychodach z tytułu składek członkowskich i dotacji pochodzących ze środków publicznych;		
Przychody działalności statutowej nieodpłatnej	2 064 853,27	94,51
<u>Wpłaty 1% podatku</u>	9 811,70	
<u>Darowizny</u>	162 490,76	
<u>Zbiórka publiczna</u>	2 202,33	
Dotacje MKiDN	173 000,00	
Dotacja LGD	42 416,00	
Dotacja Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej	21 180,66	
Grant DisTerrMem	18 446,18	
Grant Stichting Benevolentia	227 419,88	
Dotacja Europejski Program Pomocowy dla Ukrainy	263 825,50	
Granty zagraniczne na działalność statutową	904 065,14	
Dotacja Zaiks	20 000,00	
<u>Pozostałe przychody</u>	219 995,12	
Przychody działalności statutowej odpłatnej	119 992,39	5,49
<u>Działalność wydawnicza:</u>	65 622,72	
sprzedaż wydawnictw	56 889,53	
pozostałe przychody wydawnictwa	8 733,19	
dotacja MKiDN do książek	0	
<u>Bilety na wystawę</u>	20 505,92	
<u>Warsztaty pogranicza</u>	33 863,75	
Razem przychody działalności statutowej	2 184 845,66	100,00
Pozostałe przychody finansowe (głównie dodatnie różnice kursowe)	62 831,57	
Pozostałe przychody operacyjne-dotacje z poprzednich okresów rozliczane w czasie.	157 578,97	
Razem przychody	2 405 256,20	

5)	Informacje o strukturze poniesionych kosztów;																		
	Struktura poniesionych kosztów																		
	<u>Koszty działalności statutowej:</u>																		
	<table border="1"> <tr> <td>Koszty zadań statutowych nieodpłatnych</td> <td>1 568 273,72</td> <td>65,07%</td> </tr> <tr> <td>Koszty zadań statutowych odpłatnych</td> <td>160 864,37</td> <td>30,34%</td> </tr> <tr> <td>Koszty zarządu</td> <td>24 515,16</td> <td>1,89%</td> </tr> <tr> <td>Koszty finansowe – głównie odsetki bankowe</td> <td>27 954,77</td> <td>1,93%</td> </tr> <tr> <td>Pozostałe koszty operacyjne</td> <td>3 321,07</td> <td>0,78%</td> </tr> <tr> <td>Suma kosztów</td> <td>1 784 929,09</td> <td>100%</td> </tr> </table>	Koszty zadań statutowych nieodpłatnych	1 568 273,72	65,07%	Koszty zadań statutowych odpłatnych	160 864,37	30,34%	Koszty zarządu	24 515,16	1,89%	Koszty finansowe – głównie odsetki bankowe	27 954,77	1,93%	Pozostałe koszty operacyjne	3 321,07	0,78%	Suma kosztów	1 784 929,09	100%
Koszty zadań statutowych nieodpłatnych	1 568 273,72	65,07%																	
Koszty zadań statutowych odpłatnych	160 864,37	30,34%																	
Koszty zarządu	24 515,16	1,89%																	
Koszty finansowe – głównie odsetki bankowe	27 954,77	1,93%																	
Pozostałe koszty operacyjne	3 321,07	0,78%																	
Suma kosztów	1 784 929,09	100%																	
	<p>Koszty administracyjne nie stanowiące rozliczenia projektów, są rozliczane na zasadzie podziału procentowego kosztów przypisanych do poszczególnych rodzajów działalności. W 2022 roku sposób przyporządkowanie ogólnych kosztów administracyjnych do poszczególnych rodzajów działalności przedstawiał się następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty działalności odpłatnej – 29% (na podstawie proporcji przychodów z działalności odpłatnej z roku poprzedniego), - koszty działalności nieodpłatnej – 65% (na podstawie proporcji przychodów z działalności nieodpłatnej z roku poprzedniego), - koszty zarządu – 6% (na podstawie proporcji powierzchni biura do całości obiektu- ustalony procent jest stały na każdy rok) 																		
6)	Dane o źródłach zwiększenia i sposobie wykorzystania funduszu statutowego;																		
	Fundusz statutowy został pomniejszony przez ujemny wynik finansowy netto za poprzedni rok obrotowy o kwotę 65.332,89 i wynosi 1.247.297,79 fundusz służy do finansowania działalności statutowej Fundacji. Fundusz statutowy plus zysk netto 620.327,11 za 2022 rok tworzą Fundusz własny w wysokości 1.867.624,90.																		
7)	Jeżeli jednostka posiada status organizacji pożytku publicznego, zamieszcza w informacji dodatkowej dane na temat uzyskanych przychodów i poniesionych kosztów z tytułu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz sposobu wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych;																		
	<p>Fundacja posiada statut organizacji pożytku publicznego. Przychody 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za 2022 rok wyniosły 9.811,70 zł. Fundacja nie poniosła kosztów związanych z uzyskaniem tego przychodu. Środki pozyskane z 1% zostały wydatkowane na sfinansowanie:</p> <p>3.000,00 - wkład własny, wynagrodzenie akustyka do projektu Tratwa Muzykantów pomiędzy Nowym Jorkiem a Sejnamy,</p> <p>6.811,70 - wkład własny, zakup materiałów plastycznych do wykonania scenografii w ramach projektu „Baśń o umierającym jesionie”.</p>																		
8)	Inne informacje niż wymienione w pkt 1-7, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki, w tym dodatkowe informacje i objaśnienia wymienione w załączniku nr 1 do ustawy, o ile mają zastosowanie do jednostki.																		
	<p>Fundacja otrzymała darowizny od osób prywatnych i instytucji zarówno krajowych jak i zagranicznych. Były to głównie darowizny na wsparcie uchodźców z Ukrainy. Darowizny te zostały przeznaczone na współfinansowanie programu Pogranicza/Ukraina. W ramach programu została udzielona pomoc uchodźcom w formie tymczasowego zakwaterowania i wyżywienia. We współpracy z innymi instytucjami została przygotowana i wyposażona świetlica dla rodzin ukraińskich „Zustricz”. Wydanie dwóch serii poetyckich (po 10 tomików każda) pt. „Biblioteka Poezji Ukraińskiej. W obliczu wojny” wraz ze spotkaniami autorskimi w wielu miastach Polski. Udzielono wsparcia finansowego dla 52 twórców kultury ukraińskiej w wysokości 1000 EUR dla każdego. Informację o otrzymanych darowiznach upubliczniamy w ramach ujawnienia całego sprawozdania finansowego. Uzyskana ze zbiórki publicznej kwota 2.202,33 zł, została wydatkowana na bieżące utrzymanie obiektów Fundacji (materiały eksploatacyjno-remontowe).</p>																		